

CIRKA

Gutta cavat lapidem

E perkohëshme kulturele popullore

Del të paren e të tretën të diele të setcilit muej

Pajtimet: Shqypëri, Perj: s' ta
Per 1 vjetë:.....F. 4 6.
" 6 muej:....." 2. 20 3. 50

Vj. 1. Nr. 3

Shkoder, 21 Qershter 1936

Copa 1 Lek

Tue ndi edhe kumbonen tjeter

Mbasi permby të perkohëshmen t'onë janë ndi, nuk po thomi kritika, por disa vrejte, po na kande, me punue krejt me ndergjegje, mos me lanë pa botue edhe këto, sikuer jemi tue botue fjalët e bukura e lavdet q na kanë mrrijt e gjithnji janë tue na mrrijt. Nji bisedë q kemi pasë me nji zotni, mik i joni, i permledh të gjitha këto vrejte, prandej po e botojmë pa shtue as pa mungue gjâ.

* * *

Fill mbas pak ditsh të botimit të së perkohëshmes t'onë na behi në zyre si shgjeta, vrantë në ftyrë e me të zi q na pershndeti. Djalë i kulturuem, i drejtë, i mirë, por se pak... i rri prandej edhe pak i ngutshem. U ul, e ndëj per nji copë kohë pa bâ zâ. Pritëshim se çka po qet. Në fund tha:

- Ju jeni tue botue nji të perkohëshme?
- Si urdhnon, zotni: "Cirka.. A ju është pelqye?

- Aspak.

- !!

- Por nuk kam ardhë këtu me diftue gjikimin t'ëm. Kam ardhë vetem për me u ankue per gjikimin e lexuesavet q keni nisë me botue në të perkohëshmen t'uej.

- Nuk kemi bâ ndo i punë të keqe tue i botue, k ujtjme

- As punë të mirë jo. Me botue vetem pelqimet e lavdet nuk është e drejtë. Duhet me botue edhe kritikato të gjitha o aspak.

- Nuk na kanë mrrijt.

- Çudë! e prâ vepra e juej kâ shumë të meta e mûnd të kritikohet mjaft. E perkohëshmja është e shtrejtë e vesha është e vîrfen, giûha në të cillen shkrueni ju është teper shkodrane, landa teper e fieshtë e e lét, nuk është e frymsueme prej ndo i rrymës së rê, moderne, poezit...

- Më fal zotni, t'i kapim pak mbarë e mbarë.

- Sá të doeni.

- A e keni këndue me vemënde programin t'onë?

- E kam këndue.

- Kemi thanë aty: "na pak vetë". Prâ na nuk perfagsojmë as partina, as grupe, as çeta, financjarësh a tregëtarësh, na pshtetemi vetem nder pajtime, nder lekët e popullit, si i thonë. Pse me lypë prej nesh q të dalin e perkohëshmja nder mâ të mirat në veshë e mâ e lirë në të shitun se shoqet e saja, kurse shumë prej këtyne posë lekve të popullit kanë edhe të marruna tjera? Frank kater pajtimi per nji të perkohëshme q del krye dy javësh me 16 faqe të mbushuna me landë, pa të hime prej reklamesh, nuk është aspak mâ shirejt se shoqet e saja q botohen në vënd t'onë.

- Po, por nji mblojçë...

- Janë plot këso të perkohëshmes në botë, e të perkohëshme me randsi, të perjavëshme e të kryedjavëshme, q dalin pa mblojçë si del kjo e jona. Mu mâ teper këtë në Shqypëri, kû kâ pak fort reklame, mblojça është nji luks q nuk e lejojnë t'ardhunat e paka. Por këta e kanë në dorë lexuesat të cillët me shtimin e numrit të tyne e tue na dhanë edhe reklame mund të n'a vënë në gjendje me i kondendue si në ket pikë si në permirsime tjera.

Mirë vesha, zotni, por permbajtja nuk më pelqen aspak. Teper e vorfë, teper e kollajshme, s' kâ asnjë të qatë, të valte, me randsi, studiim të këthet, s' kâ...

- A e keni këndue programin t'onë? Po tham a e keni këndue me vemënde?

- Triçe nji herë se pól!

- Më fal se ju pvetë dy herë. por na at program me keni qitë me të mëndueme e at program do të mûndohem me shvillue pikërisht. "Qe prâ programi ynë kulturë per popull, kulturë në të gjitha shfaqjet e saja. E kemi per t'u mûndue me shvillue ket program me shkrime të kollajshme, popullore e argtuese, me artikuj të shkurtë, tue pasë per qellim me i shtî (vijon në faqe 35)

BIBLIOTEKA E SHITË
SHKODER (2018)
MARIN BARILETI

Si do të pruhemi në rasë të një sulmimi prej gazeve helmuese.

Shpesh herë thohet, se në rasë lufte nieri nuk mund t'a mprojë vedin kundra rrjedhimeve (efekteve) të gazeve helmuese, por se kjo mprojtje duhet të përgatitet vetem prej Shtetit. Ky mendim është i gabue shem, sepse në rasë se populli i një qyteti ose i një katundi të sulmuem do të pritëte, deri sa t'i vinte ndihmë nga ana e organave qeveritare, në shumë rase kish të me qenë teper vonë. Pra, një dijeni të fjeshtë të gazeve dhe të mndyrës së mprojjes kundra tyre duhet t'a ketë ç'do famillje. Ky është qëllimi i kësaj theme.

Na mund t'i dajmë gazet, si mbas rrjedhimevet që shkaktojnë, në tri kategorina:

- a) Ato, që nxisin sytë, hunden dhe fytyrën
- b) Ato, që helmojnë mushknitë e bardha dhe shkaktojnë të marrun frymë
- c) Ato, që brejnë lëkuren dhe indin qelulor.

Gazet, që bartin me dalë lot, veprojnë mbi lëkuren lmaskë të syve, tue i ngucë në mëndyrë, që derdhen një rrymë lotsh. Me çilë dritoret dhe me e prue të ligun n'ajr të freskët, largon ç'do rrezik.

Mbi lëkurë lmaskë të fytyrës dhe të hundës veprojnë gazet, që hynë n'ashtu të quejtunen kategori "Kryqi blu" si për shembull Diphenylchloramin, lidhja e kësaj me cyanin si edhe Adamsit. Shëje të dukshme të një helmimi nga ata janë të nxiturit për me u kullë dhe për me vjellë, njëkohësisht edhe të marrunit frymë. Veprimi i damshem i tyre mund të paksohet, tue marrë eren e Klorurit të gelqeres (Ca Cl ClO).

Në një grup tjetër, që quhet "Kryqi i blerët", janë përmledhë gazet, që prishin mushknitë e bardha, si p.sh. Klori, Fosgeni, Perstofi dhe Kloropikrini. Ato janë, me gjithë se nuk i nxisin flijet e tyre, shumë të rrezikshme. Klori është i blerët dhe ka një erë të kandëshme, kurse fosgeni, i cili është tetë herë më helmues se klori, ka eren e sanës. Kësaj brejnë vijat e mushknitë të bardha në mëndyrë, që derdhet gjak ndër shikë, tue shkaktohet ashtu vdekjen nga të xanunit e frymës. Duhet, që i ligu të ndalojë çdo të luejtun, bile vetem me hecë, e vën vedin në rezik; kështu lypet që ai mos të largohet me fuqi të veta, por prej shokvet mbi një vig nga vëndi i mbushun me gaz. Mjetet pshtuese, deri sa të vijë doktori,

janë kafe e fortë me konjak, pak ujë me amonjak dhe ndihmë në të marrunit frymë. Mund t'i epen edhe disa pika "tinctura valeriana", për me i lehtësue dhimat, por jo morfina.

Shumë të rrezikshme janë edhe gazet, që përfshihen prej t'ashtu të quejtunes kategori "Kryqi i verdhë". Ktu përmendim vetem Levvisit ose Dicloridiaethylsulfid, që quhet edhe gaz hudrash, mbasi ka një erë të hollë si hudra. Ky kuptim kimik nuk është një gaz, por një lëng, i cili me plasjen e gjyllës shpërdahet në cirka fort të vogla. Kto grimca veprojnë edhe nepermjet të teshave dhe kundrave, mbi lëkuren, tue prodhë një shikë, madej të djegunt dhe së fundit të xanunit qelb. Në rasë që një grimcë prekë synin, mund të shkaktohet verbimi. Hitleri p.sh. ka qenë qorr disa kohë në luftën botnore për shkak të helmimit prej një granati "Kryqi i verdhë". Ndihma e parë është me i u hjekë teshat të helmuesit, të cillat do të lahen n'ujë të njetë me sodë, tue e rujtë gjithmonë vedin nga një të prekun me lëngun helmues. Mandej mbi lëkuren e djegun do të vëhet një baltë prej klorurit të gelqeres (CaCl OCl), i cili mbas 10 derikash do të hiqet dhe të zëvendsohet me një pecë, që është lagë me Kaliumpermanganat. Në rasë që një grimcë ka hyrë n'v, duhet me i marrë erë qepës deri sa të fillojë në lotët, që e lajnë synin. Pastaj vazhdohet gjithnjë në të lamit me ujë në të cilin janë shkri 5% natrium bicarbonicum.

Si përfundim po e këshillojmë ç'do famillje, të ketë në shtëpi Natrium bicarbonicum, Klorur të gelqeres të mbyllun në kuti me dyllë, vaselinë, sodë, tinctura valeriana, kaliumpermanganat dhe pambuk të pastër.

H. Bertram.

Cirka së tjetër.

Kësaj nuk duhet t'i kushtohet me veprue, të lënë me vepër të tjetër.

Është më kollig me gjetë një nieri arsyetues se një nieri arsyeshem

Anonim

(vijon prej faqes së parë)

anden popullit t'onë për lexim e për kulturë, tue hi nder familje si një dashamirë që mson e argton përnjeheri, e që është me gjithkënd i shkueshem e mërrës veshit prej gjithkuj. "A ká ndonji këso të perkohëshmesh në Shqypëni? Me çka dijm na jo. A ká këso të perkohëshmesh nder vende të gjytetnueme? Me mija. E janë ato që shkojnë më tepër e kanë një "tirage" të madh fort, pse këndohen prej profesorit me kulturë të haptë nder kohna të pushimit e deri prej puntorit me njoftime të kufizuese. Mbas prapa nder vende më të kulturuese se na kanë këso të perkohëshmesh kú kanë gjetë pelqimin e gjithë mbarshem pse mos me pasë edhe na? Ká ne Shqypëni të perkohëshme si duhen e të nalta, kú rrahen çashtje kthellësisht e janë fort të vjefëshme për vend t'onë, por mjerisht kanë një rreth lexuesash fort të ngushtë. Shumica e madhe prej atyne që dijnë me këndue e me shkruë, të thuesh 90 për qind nuk i mërr aspak në dorë. Këjo ortë prapa dishron me lexue ndo'i liber ase ndo'i të perkohëshme të këndëshme e argtuese si don me këndë kjo e jona. Mandej ky lloj leximi a thue nuk është aspak i vjefëshem? Né na duket krejt perkundra. Nieri është i prirun prej natyret mos me i a kande predikimet...

- Me të vertetë se jo, sikur po e xam ky i yti... - na priti ai zotnija me buzë në gaz.

- Ky nuk është predikim, na po jemi tue kú vëndë vllaznisht. Po due me thanë se nieri kerkon më fort anden, argtimin e aty kú është andja e argtimi me i a qitë edhe pak msim, kulturë, etj. e mërr pá u kujtue a mos tjetër nuk i vjen e randë. Ju që keni bënë një gjymnaz klasik do t'i keni në mënd fjalët e Horacit: "Omne tulit punctum qui miscuit utile dulci..."

- E perkohëshmja mandej i a bani prap aj zotnija - duhet t'a ketë një njyre të veten, një rrymë, një ideologji...

- Ideologjia më e parë e kryekreje sod për Shqypëni është me perhapë sá më fort kulturen. Né nuk na mungon ideologjia, na mungon kultura, për të shtuem e të perhapun të cilles na duhet me perdorue të gjitha mjetet t'ona. Me veprue ndryshej kishte me këndë një të bjerrun kohe të çmueshme e si me dashtë disi me perfítue prej padijes së shqypëtarit, me e ngatrrue nder mëndime, si me dashtë me i imponue ideologjina që pá u kulturue nuk münd t'i ptojë as nuk münd t'i dallojë e prandej nuk münd të mrrijë me dijt rrjedhimet e tyne. Kishim me shkaktue një mosbesim në popull kundrejt shtypit tue e largue prej nesh e tue etue bjerrë kontaktin me të e kishte

me i u hjekë kështu një mjet kulture i fuqieshem, si është shtypi, me perfundim që shkrimet t'ona kishin për të pasë një rreth fort të gushtë lexuesash e s'kishin me u këndue, veçse... prej shkrimtarvet.

- Por për gjuhë në të cilën shkrueni nuk po më bini ndo'i arsye - na tha ai miku i jonë që nisi me pasë dishër me e dijt krejt mëndimin t'onë.

- Nuk pruna ndoi arsye mbasi bashkëpuntori i jonë "Lul Shkurti" ket çashtje e ká rrahë gjansisht. Në kjoftë se ato arsena nuk ju mbushin mënden është mirë që të paraqiten vrej-tjet në një studim të posaçem, që jemi gadi me e botue, mbasi për diskutimin e ç'do çashtjes lypen argumenta e kundraargumenta e s'mjaf-ton vetem me thanë: kështu është mirë, kështu duhet; pse si e dini - e na falni se po ju persrisim kujtimet e Gymnazit - "Quod gratis asseritur, gratis negatur." Po shtoj mandej se duhet vñe oroe se e perkohëshmja del në Shkodër kú ká shumicen e madhe të lexuesave.

Këto janë, zotni, arsynat që na shtyen me veprue në ket mëndyrë.

- Mue po më kande - na priti bashkëfolësi i jonë - që i ndjeva e pergëzohem fort me jue se po shof se paskeni një drejtim të caktuem e një program të kjoftë. Pakjartsija e mëndimevet, pshtjellimi i idëvet është një pengim nder më të mdhajt që na ndalin në rrugë të perparimit. Prandej - tha tue u çue në kambë - ju uroj sukses e delshi faqe bardhë.

Na shterngoi doren e na pershndeti më me ftyrë në gaz se kúr pat hi.

* * *

Ai nuk shprehi më tjetër e ndo dijm a i u mbush mëndja prej arsyenave që i paraqitme. Si do kjoftë lexuesat kanë me mujtë me dhanë gjikimin e vet mbasi tash ndijne të dyja kumbonët.

Kúr ujt është i turbullt nuk pasqyron kurr-gjë, njash-tu edhe zëmra e jonë kúr është e turbullt me.

Anonim.

Qelli nuk është t'i apin zheni grues, me gellim që gjith flaka të i u mblidhte në zëmer. Rivarola.

Shkafton me hetue varren, duhet me gjetë edhe mjekimin m'e sherue.

Anonim.

FOLKLORE

Thirrjes q' k'as' im q'ë në numër të parë të së per-
kohshmes s' onë për të mblodhur të folklores kombëtare
përgjegji për i pari Z. Kole Laca, një ndër shpuesat ve-
teran të Shqipërisë, tue na çue disa këngë popullore
të mbledhuna prej tij në Mirditë qyshë në kohën para
shpalljes së pavarësis s' onë, kur u ndodhte atje si
shpues kombëtar, e të rrejtuna me shumë kujdes.
S' presojmë se s' ëmbulli i tij ka me nxitë edhe
tjerë me punë në ket vepër mandsiploje. Këngët
q' po botojmë sot, përshkruajnë e para dredhin
me të cillin Prënk Pashë Bilboda, kohen e Lidhjes
së Pezrëndit, kje përgue prej Qeveris Turke, e e
dyta levizien kombëtare të vietve 1910-11 në lidhje
me Mirditë.

Dervish Pasha n'at kalá
Thotë: "Prënk Pasha çkaf po ká?
Çkaf po ká q' s' flet me mûe?
Kan ardhë letrat për me shkue,
- Dervish Pashë ti ké gabue
Qyshë me nisë vaporr për mûe,
Qaj Prënk Pasha n'grykë t'Shen-Gjinit,
Vrap po vjen vaporr Misirit.
- "Kam kënë Pasha i Dukagjinit
Kam kënë Pasha i gerbetit,
Kish t'i shof dy sýt e mretit
Se m'ká çartë davaja e miletit.
"Qaj Prënk Pasha e Hodo Begu
T'mûnd me i xânë, tha, do t'i treti,
Do t'i a nap një sqelet deti,
Sqelet deti mos me ardhë.
- "Dervish Pashë mos t'kjosha falë,
Se n'Stamollë t'a due daván,
Se n'Stamollë t'a çoj e n'Krajlá,
Shifni miqt q' m'ká lanë baba,
Shtat bajloza m'kan dalë para;
M'rreni Franca, m'ká ndalë Italja.

II

Krajli i Nemces kqyrë turbín,
Na i ká lypë Mreti te bín;
"S'mund t'a nap pá m'ishue Shqypnín.
Bajnë kuvënd krajlát nder vedi:
Ket Shqypnín s'po e lshon Dauleti;
Besë te fôrt ká lidhë Xhemjeti
Turgut Pasha e Sulltan Mehmeti.
Kurrkush pushken s'mûnd i a nisi
Veç Kosova e Kaçaniku.
Kaçanik, te gjoftë pika.
Si s'e dijte çkaf â friga,
Gjasht sahat tue u thër me thika;

Tue u thër me thika gjasht sahat,
Po shkon kali m'not me gjak.
M'not ne gjak káli ká shkue,
S'vojt Gjakova me i ndimue,
Se n'Mirditë fjala s'pat shkue.
T'vojtke fjala në Mirditë,
S'kje tue shtrua Mreti Shqipnín.
Ç'po i shkruajn letrat mejteplít,
Ç'po na i shkruajn letrat me rrëna
Thane i çon Kapidan Prënga,
Kapidani na i ká çue.
Turgut Pasha ish kënë krenue
Se n'Stamollë gazetë kish çue:
T'tanë Mirditen e kam shtrua,
I kam lypë armët, m'i ká çue.
Ndjeu Prënk Pasha e ish kënë idhnue:
"Turgut Pashë paske gabue,
Se n'Mirditë s't'ká rá me shkue,
Se kshtu mreti s'ká urdhnu
Për me e lanë burrin si grue."
Sá janë ndi kto fjalë n'Mirditë,
Paskan dalë dymí komitë;
Kajmekami shpejt ká ikë.
Kajmekami shpejt â çue:
"Ti Gjok Lleshi qyshë po thue?
Karakollin kan ndalue,
Qaj Gjok Lleshi ká habitë,
Po bân bé q' s'e kam dijtë
Se kerset pushka n'Mirditë.
Hajt Mirditë te dalte nâmi!
Se n'shtat krajlá t'ká vojtë zâni!
Ishalla u prînë Kapidani!
Dymí vetë i mlohd Prënk Marku,
Mlohd Prënk Marku dymí vetë;
Kan lidhë besë njeni me tjetrin
Se për t'gjall s'ndigojnë Xhemjetin.

Cirka së venete

Kush ep fjalën me të vshtrë e mban si-
gurisht.

Lên zëmren të flasë e mba gjihen në frë.

Njerzit vetem një herë bënë qesharakë,
kur donë t'u duken me kënë shka nuk janë.

(Anonim)

Fejesa e Rinës

Novelë

Dita e Rrshajëve ishte për familjen e Kolë Berdanit një ditë e zymtë. Një ditë e zymtë s'kë. Me diftue të drejten shkaku i zymnimit kishte lé vetem një tet vjet më parë, e ky shkak kë m'u kuptue mirëfillit kúr të dihet se Zotni Kola ishte babë fatlum i kater varzave, më e madhja e të cillave Rina-kishte pá driten nën mretin - shekullit të kaluem shi në një ditë të bukur të majit, ditën e Rrshajëve. E Rrshajët e bardha nuk kishin kurrfarë fajit tjetër në zymnimitin e familjes Berdani, vetem se i qitshin nder mënd se vjet po kalojshin e duhej doemos me gjetë sá më parë "një vënd" për Rinën. Ishin tash sá vjet që familja Berdani, burrë e grue e kater varzat, bâte shetën e vet për gjith n'ë dile një herë paradite mbas -qí të delshin prej Kishet e deri në mjesditë, e mandej mbasditë në kohë kúr bite daulla në lulishtë e sheshi i shetit ishte gjithmonë njaji: rruga më kryesore e gjytetit. Duhet veç me thanë se bukurija e Rinës nuk kishte varrue endë zëmren e ndo'i djalogit që t'i pergjegjte dishireve të familjes Berdani, pse perveç një dy a treve që ishin kë në të rrefuzuem me perbuzje, kurrkush tjetër s'kishte dalë me lypë Rinën. Prandej për gjith vjetë ditën e Rrshajëve, mrame mbas buket kúr varzat kishin shkue me rá, kúr Zojë Çilja fillote me fshá, Zotni Kola e dite me i herë se kta ishin fillimi i njaj bisedës së gjatë që për gjith vjetë mbarofte me të njajtin perfundim: si vjet duhet doemos me bá "diçka" për me i gjetë Rinën "një vënd" si kush. Por shka me bá? kollaj m'u thanë por vshtirë m'u bá. Mandej pretendimet e Zojë Çiles për dhânderr të dishruem ndrrrojshin vjeta me vjetë: një herë në fillim thote gjithmonë se burri i vajzës së sajë do t'ishite një tregtar i madh, dy vjet më vonë thote se do t'ishite "mostjetër" - oficer i naltë e tek e mramja kishte zbritë deri te "një nëpunës me një zyre të mirë" - Por vjett kalojshin, e vëndi s'ishite gjetë endë.

Por at vjetë, Maji, bashkë me ditën e Rrshajëve e me lule të prendverës, i kishte prue familjes Berdani edhe gazin e një shpresës së ré, shpresë që nder zëmra të tyne, fort pak gjá i lëte manguit siguris se kësajë herë Rina ishte vñe pernjimënd në rrugë m'u bá nuse. Tash një dy muej kishte ardhë n'at gjytet një Austriak që kishte rá në të parin hotel të atij vëndi e u paraqitëte me emnin Karl Baron. Kurrkush nuk e dite shkaku e t'ardhunit të tij, por kah e shifshin të veshun e të kerpitun me elegancë, tue u sjellë gjith ditën neper kafe të gjytetit pá u marrë me punë të veçantë, gjithkush mëndote se ky nuk do t'ishite tjetër, por ndo'i pasanik i madh i Austris që ishte në shetë neper botë. E shka i nepte edhe temel më të fort ktij mëndimit, ishte puna se Karl Baron-i kishte me vedi një radio të madh që bâte m'u ndi për bukurí

stacionet e ndryshme t'Europës e t'Amerikës. Ishte atëherë koha kúr radio-t kishin dalë s'parit, e nder vëndë t'ona ishin krejt të pá-njoftuna osé të kufizue me nder fort pak të privilegjuem: një radio kushtote 30 - 40 napolljona, e prandej Karl Baroni zgjoi interesimin më të madh tue e prû radion e vet nder kafe më të parat e gjytetit, kú edhe s'vonoi e një shumicë e madhe ndigjuesash filloi m'u mledhë rreth tij e m'e bá të njoftun n'ambientin më të zgjedhun të gjytetit. Kështu kjo punë i dha shkas edhe më tepër mëndimit të pergjithshem se ai ishte pernjimënd një pasanik i madh, ndoshta milionár, e mbaroj puna që tue perzi mbiemnin e tij me kuptim të fjalës, të gjith e thirrshin: baron.

Mbas pak javësh që baroni kishte ardhë, interesimi për radio filloi m'u perhapë në gjithkënd, një dy a tre vetë çfaqne dishirin m'e pasë një të veten, e baroni me shumë njerzi u ofrue për ndër, si njoftës i tyne, m'u kujdesue për me bá porosin. Edhë Z. Kola që frekuentote kafën me shokë të vet s'kishte vonue me pasë të perpjekun me baronin i cili me sjelljen e vet krejt të njerzishme e plot serjozitet kishte fitue edhe simpatin e tij. Një ditë të dile tue bá shetën e tue ndeshë ball për ball me baronin, Z. Kola e kishte ndi vedin të detyruem me i paraqitë gruen edhe varzat. Një të dile tjetër, tue ndeshë prap, si pá u kujtue ishin bá bashkë, e baroni i kishte percjellë deri ta shpija, kú Z. Kola i u duk se do t'ishite mungesë njerzitet mos m'e thirrë nalt me pá një gotë. S'kishte vonue shumë e biseda doemos kishite rá mbi radio, e baroni me zic' kishte pritë me çfaqë dishirin që edhë zoja e zojushat t'a ndishin ket vegël të çuditëshme të kohës moderne. Shkurt nuk ngiati e - gjithmonë për shkajk të radios - baroni hite e delte si mik shpijet nder Berdanej, e s'vonoi shumë që ktyne i u duk të vëshin oroe një interesim të gjallë të baronit për vajzën e ndhë, shka - tue marrë para sysh serjozitetin e posaçem të tij - i shtyni me ushqyë një shpresë të ngulur se qellimi i tij ishte me lypë Rinën për grue.

Po u bájshin tre muet që baroni kishte pá - e ardhë e humri i radiofilave që dishroshin me blé u shtote për ditë më tepër.

Në vet këtë vizitat e baronit në shpi të Kolë Berdanit vijojshin gjithnji e s'vonoi m'u bá fjalë e ky e kishte fejuë vajzën për të.

Kúr e vjetshin dashamirët, Z. Kola mernte një porë që mujte m'u kuptue në daç po në daç jo, e Zojë Çilja atyne grave që u mendojshin me xjerrë gjá prej soje, i pergjegjte tue perdredhë buzët:

- Eh! po! si kjoftë thanë prej Zotit!

Nderkaq pritshin për ditë kur po e shpallë zyrtarisht kërkesën e vet baroni; por ky nuk dëftote kurrnjë shëj ngutsijet për ket punë; bisedimet e tija me Zojushë Rinen u siellshin gjithmonë rreth muzhikës për të cillen baroni u dukte se kishte një adhurim të posaçëm e qi Zojusha kishte pasë rasë m'e msue përjashta kur kishte ndëjë një dy vjet në një institut edukatet, për të cillen bisedë gjëjshin rasë gjithmonë prej transmetimeve të radios Flitshin kështu pa ja dë përmbi melodinat hyjnore të Beethovenit, përmbi ndryshimet e muzhikës së Verdit me atë të Vagnerit, përmbi rrymët e reja të muzhikës moderne. Ka' i herë zojusha ishte mëndue m'e hjedhë bisedën edhe mbi romanza e dashtunina, por baroni ndërro- te fjalë me' i herë pa u kujtue zojusha.

- E prë - thote Z. Kola - tashmë është koha qi të çilet ky bekim baronit, në kjoftë se ka përnxjmënd ndo' i farë qellimit. E më duket se është mjaft serioz.

- Æshtë i marëshëm, thote Zojë Çilja.

- Æshtë endë heret - thote Rina, së cillës këta tre muej s' i u dukshin kurrnjë kundrejt vjetve qi kishte pritë.

- Un tham s'ka me ngiatë shumë e tash po na e merr Rinen, -thote vajza e dytë e cilla prej martesës të s'motres pritëte m'u gradue "vajzë për fejesë".

- Shkoj e shuma e mbet e paka, -thote vajza e tretë qi edhe ajo pritëte me perparue në klasifikim.

- Mue më ndinë zëmra mirë! -i nepte fënd bisedës vajza e vogël qi prej martesës së moters së madhe xierte shkak me pa andrra të bukra për vedi.

Por nderkaq ditt kalojshin e kurrnjë e ré s'po ndodhte.

* * *

Tek e mrëmja një diti në mjesditi, tue këthye prej zyrjet në shpi, Zotni Kola gjet gruen e varzat qi ishin si të çaperdisuna prej gzimit.

- Baroni ka lypë me folë me ty-i thane-ka pvetë: kuer e gjëj ngaeshëm Z. Kolen se di- çka kam dashtë me i thanë. Na i pergjegjme: sot mbasdite në oren 6 kuer të këthejnë prej zyrjet. Tash sugure do m'e lypë Rinen ashtu në formë zyrtare, sikuer e kan zakon kta të huejt. Ti vënja mënden - i tha Zojë Çilja - e mos i thuej me' i herë: po, por shtij kinse duhet me pvetë vajzen, mos të dukena si shqyptarë jeniçera.

- Æ puna e jeme, s'kam nevojë me më msue, i a bënë Zot. Kola, e u ul në sofer e hangri me shije të jashtëzakonshme.

Ato 6 orë nuk kalvne kurr për pjestarët e familjes Berdani, Rinës i shkote e i vîte ftyra, dy motrat tjera perpusheshin andej e

ktej, motra e vogël u hidhte e kçete neper oborr, Zojë Çilja fillote me mëndue kujde- set e pajës.

Si desht Zoti u bënë edhe ora gjashtë, e mbas pak deqikave i a behi baroni i cilli kje qitë me' i herë n'odë të mirë. Zojë Çilja e varzat si pa u kujtue u shdukne ka një ka një tue lanë baronin vetun me Z. Kolen.

Mbas shndrrimit të disa fjalve kote përmbi mot e tjera,

Z. Kolë. xuni fillë baroni, më vjen shumë keq me ju lajmue se un shpejt do të nisem prej këtij gjydet, prandej e ndi për detyrë me ju falë nderës me gjith zëmer për mirsin e posaçme qi keni dëftue kundrejt mejet.

Zotni Kola bënë me dorë sikuer aj qi don me thanë: s'kë për shka.

Baroni kishte ngelë sikuer aj qi don me thanë diçka por s'ka guxim. Tek e mramja vijoi:

- Por para se m'u nisë kam dishrue t' i u bënë një propozim.....

Zotni Kola kishte marrë pozen e rasës, me buzë në gaz sikuer aj qi i a ka blë mënden tjetrit.

- Një propozim, vijoj baroni, qi intereson gjith familjen t'uej, por veçanërisht Zojushë Rinen.

- Po, po, kuptova, i a preu fjalën Z. Kola, por në ket rasë Z. Baron, më duhet me dijt edhe mëndimin e vajzës, as na në Shqypni nuk jemi më si....

- Oh! Zojusha me zi ç'pret, nuk dishron tjetër.

- Atëherë edhe un e nap me gjith zëmer pelqimin t'ëm.

- E s'ka më punë të mirë se po bënë Z. Kolë, pse një radio në shpi ka me vjeftë shtë thuejsh për Zojushë Rinen, për me shvillue aftësit e saja nxjmënd hartistike për muzhikë.

- Zotni Kola kishte hapë syt.

- E për me ju hjekë ju çë do merr kam bënë gadi edhe kontraten relative me ja dergue fabrikës së Vjenës, qi të merr t'a pagueni pa vshtirsi me kiste mujore.

- E i vënë përpara mbi syet një copë leter të shkrueme.

Z. Kola mbet shtatë e pa dijt mëtë se ç'ka po bënë, xux mënden e e në shpi.

Baroni përmbi falënderimet e fjalët e bukra të vetave e çue e shiel.

N'e neqer Z. Karl Baron, perfaqshues i më të parës fabrike radioh Austriake, u nis prej Shqypniet.

Mbas pak javësh marrini Z. Kolës një radio e re për buqari.... s'bashkut me kërkesë prej anës të Bankës me leter të vërdhë për pagesën e kistit të parë.

Darina Ded Gjo Lulit

Kam mall shumë vëndit të qasem t' Mirditës
Djepit fatosash, trima e kapedana
Ku hire t' shumta i çjuajn, n' dritn' e ditës
Po tash dua trimin që t' m'a këndojë Zana.
Aty t' u shpell' e Oroshit dergjet p' rerë,
Aj Ded Gjolluli, bajraktar' i Hotit
Sa ishte i gjallë luftojti me nderë
Për vatër t' tij, për tokët e Kastriotit.
Mua kurr s' m' harrohet ajo vepra e burrit
Q' kur Malëzëzë e pa'n rretluar me trimat
Pa buk, pa uj' pa gjumë mbi majë t' currit
Shokët desh t' shpëtonte me mbarronjë bimat.
Dhe tha: "Un këtu me nder sot dua me vdekë
Do të mbrohem dhe më në fund le t' bie flit
I urrët, me etje, me lita t' raktë fyshekë
Knaqem tepër t' dëshmoj për këtë Shqypni.
Por juve nd' ju dhëmbat kuka o djemt' e mi,
Ndëpër kto shtiqe shkoni e shpëtoni".
Dhe frimat: "Volvod, do mbësim me ti,
Që na jeni krye, dhe Besën s' e ndryshoni".
Vëndet i zun me tërbim prap gjith shokët
Dhe për shumë dit me kuxim mbajtne kufin,
Sa armiqët i çkollnë nga mërija flokët
U lodhn' e u përziqnë, u thyen dh' u përpin.
Hotasit me prisin nderin e shtuan,
N' botën shqypëtare, lanë t' madhe lavdi,
Gjaku i Pellagëve më çdo an' e kënd që luan
Fuqi magjike ka, lumja ti Shqypni.
Bund - Himarë I. III 36

Luan Burrthyësi

Kujtime Shën Gjinit

T' kujtoj me mallë o flakadani i Sh' Gjinit
Kur, n' kohë t' fminis, n' oborre neper shpija
O neper fusha e n' ara vija vija,
N' qetsin e natës, brî kallxave florinit.

Plot me gzim n' zëmer për rreth teje u mldhshim
Me shokë t' moshës s' rë, e gaz tepetë të bje,
Knaqeshim kah, pa pashim vrap në ngë
Tue t' shkapercye na përmbi ty, hidhshim.

Me lot e me dishir sot un t' mendoj
Kah m' bje nder mënd kurr un t' lpejt t' harrova,
Me vapë të pa-frë flakave t' jere kerkova
E flaka e tyne m' detyr krejt e m' shkruaj.

Ballabane, m'oj i Shën Gjinit 1936

Alauda

Ndodhina, habina e çudina të njerzve të mdhaj

Habinat e njerzve të mdhaj e sëndet e çuditëshme të shkencatarëve janë të njohuna. Por tue kënë se mledhja e ndodhinave të poshtëtregueme është fare e bukur e interesante, po due me i a dhurue të dash-tunes së perçuditëshme "Cirka".

Muzhiklari i famshem Donizzetti ndij-te dhimë krejet në ball n'e djabatë ose n'e rrmaktë si mbas muzhikës serjoze o gaztore qi perpilote.

Schumann-i perdorote vetem një pëndë qi ishte xjerrë prej një gëmit të rritun mb'i vorr të Beethoven-it e nuk mujte me kompozue pjesa muzhikore per pa zhytë duert n'ujë të ftoftë fort; një herë s'mujte me kompozue veçse tue sjellë ftyren kahë veri, e më vonë, kah jugu.

Liszt nuk dite m'u dá prej një për dor-cave gjithmonë të verdha së me të vrà sytë; m'sa romanshkruesi Walter Scott i barte dorcat gjithmonë bojë-qiell.

Montesquieu ka shkruet faqet e veta më të bukura tue ndëjë në karrocë, Victor Hugo e d'Azeglio shkrueshin vetem në kambë. Schiller-i shkruete me kambë në një sahan mbushë me ujë akull.

Sardou i diktatote veprat e veta tue bertitë e tue b'a poterë, e shkruete mb'i le-ter të fabrikue prej tij. Guy de Maupa-ssant nuk ka shkruet asnjë fjalë të romanit të vet "Pietri e Gjoni" pa u dejë me eter.

Rudyart Kipling, shkrimtari imperialist hingliz, është kënë pague 25 lira per ç'do fjalë. Prej kangës "The absent Minded Beg-gar" ka fitue më se 3 miljûj, të cillët i ka derdhë në dob'i të të vejave e të jetima-ve t'inglizve të mbetun në luftë të Trans-vaal-it.

Hamlet-i i Shakespear-it, në kjoftë e vertetë shka thotë legenda, është kënë pa-gue vetem pës lira të shkreta.

Një prej romaneve të fündit të Victor Hugo kje pague 2.100. 000 frank.

Dumas, atë e b'ir, kishin prej shkrime-ve të veta një të hime vjetore prej 280. 000 frankash.

Një shkencetar parisjanë i cilli kishte shkuë te një zojë per me i paraqitë per-dhimtimet per dekë të burrit të sajë, në një ças habije kujtoi se i kishte dekë dja-li, e me ftyrë të permortshme i tha: Me të vertetë është një rasë fort e dhimëshme. A keni pasë vetem një?

Abati Bossuet, famullitari i Saint-Lou-is-en-l'île, ishte një bibliofil i math: aj kishte shitë deri shtratin per me blé li-bra, e flëte mb'i disa blëj "in folio" të rreshtuem prej tij me kujdes.

La Fontaine shkoj në Versailles per me i paraqitë Luigjit XIV prallat e veta, por se harroi me marrë me vedi.... librin: me gjithkëtë Mreti qi i njipte apologët e famë-shem, i fali njëmi skuda La Fontaine-it qi.... i harroi në karrocë qi e çote në Paris.

I famëshmi matematik-fizik Ampère kje grishë një herë në një gostë të madhe prej Zotni de Fontanes, rektor i Sorbonës, k'u edhe shkoj veshë me uniformë si akademik i Francës; por mbasi pau se vetem aj ishte n' uniformë, mëndoij se u dukte keq e kështu hoq shpaten e e shtini nen jestekë të një sofahit. Si mbaroj sofra, Ampère bisedoj pak me disa të grishun, e mandej shkoj afer votret (kaminit) e muer me b'a llogarina mtematike me mënd, kështu qi as s'u kujtue se të gjith kishin shkue. Kuer i la llogarinat, pau se zojen de Fontanes, e cilla kishte ndëjë n'odë per njerzi, e kishte marrë gjumi mb'i sofà. Atëherë mëndoij me dalë e me shkue edhe aj, por perpara desht me marrë shpaten qi kishte v'u nen sofà. Por kjo ishte punë e vshtirë: per mos me çue zojen e shp's prej gjumi i famëshmi Ampère ul nder gjûj, kapi shpaten per dorcet e e ngrehi me kadalë, porsë i duel shpata pa midhë. Tue e p'a Ampère s'u durue pa lshue një z'a çudije Zojës de Fontanes i duel gjumi me turr e tue pa perpara një njeri në gjûj me shpat në dorë nisi me bertitë së k'u mujti. Më i herë ngane sherb-torët, i a mrrini edhe Zotni de Fontanes me tesha e kuslënate, e i shkreti Ampère, krejt i marrun me sh, mit tek i mramja me dalë prej shpise të tijne. Isak Nevton aq i famëshem per zbulimet sa per habinat e veta, kishte xanë marak të madh n'atë qi më vonë të grusia e tij. Një ditë u ul me ndëjë per të ndezur mbukun e i kapi dorën. Vajzë mendoij se i fejuemi i vet po dot me i thanë nga fjalë t'ambel dash-tnije, kur pa pr'ishoi një brimë e iku si e trumhasun; ç'qka s' kishte punue mirë, e Nevton-i n'a po e thithte per me e nde-zë, kishte perdorë gishtin e s'fejuemes per me luejtë duhanin e ndezun.

Nieri qi s' shifej

3)

roman i Jules Verne-s

- Jam tue pasë porosina prej gjithkah, Henrik, e nuk munda t'i vëj. Më ka dalë një namë qi s'dij a e meritoj. Nji pasanik i Presbourg-ut ka mrrijtë me thënë për mua se Mark Vidal-i pikturon kuadrat më bukur se me këne të natyrshëm! Kështu qi - vijoi me buzë në gaz - nuk kishem me u çuditë me këne se një ditë prej ditsh të çojnë me më thirrë në Pallat Mretnuer të Vjenës.

- Rueju, Mark, rueju! Kishesh me u gjetë shumë ngusht me këne se të duhet me e shndrrue Ragzin me Pallat Mretnuer.

- Kishem me u pergjegjë në mëndyrë më të njerzieshme, por nuk kishem me e pranue. Tash pak ditë qi e kam krye pikturën e mrâmë e tash....

- Pikturën e sajë, a s'â kështu?

- Të sajën, e kujtoj se nuk ka dalë më keq se tjerat.

- S'po dij! - i a bëna un. - Kurr një piktor të kët më kujdes për model se për pikturë....

- Po, gjith kohen qi Mira më rrëte para për model, un nuk m'ishem t'i shkoqshë s'yt prej soje. Por ajo e mërrte punën për njëmënd; dote ato orë teper të shkurta për mua me i a kush tue vetem pikturit e jo të fejuemit... E brusha në dorë më rrshitëte mbi pelhurë... E me një andel!... Herë herë më dukej piktura si të kishite shpirtë thue se po lot si truporja e Galatës.

- Kadalë, kadalë, loc, mos e mërr punën aq me të xët! Më difto tash më mirë se si ka xënë fill miqësija me Roderich-ejt.

- Ka këne shkruel!

- E xâ besë, por...

- Qyshë të parën ditë qi mrrijta në Ragz, shumë shpija të para më paten nderue me pritje të mirë të tyne. Punë shumë e kandshme, sidomos për një të huej, për me kalue mramjen pa merzi. Shkoshem gadi për natë, herë në një vënd herë në një tjetër, e mufta kështu me pertri të njoftunt t'ëm me kapidanin Haralan.

- Me pertri?... - pvetë.

- Po, se e kishem pa sâ herë në Budapest. Nji oficer për njëmënd i zoti të cillit koha e ardhëshme i paraqitet me shpresë të bukra, një djalë sympatik edhe trim qi me pasë ndodhë në kohë të luftavet të Matis Korvin, kish të këne një herë!....

- Dam qi s'ka lé n'ato kohëna! - i a bëna un tue qeshë.

- Po tham prâ- vijoi Marku. - Në fünd, mos me t'a ngiatë, jemi pa me të për ditë, e lidhë-

nija e jonë, në fillim pak si e hollë, u trashue e u bë miksi për njëmënd. Desht të më paraqesë familjes së vet, e un me të z'ç'pirta pse e kishem ndeshë Miren edhe njëti, e...

- E vijova un motra nuk ishte më pak e kandshme se villau! vizitat t'ua janë shumë në s'pi të Roderich-ejve...

- Po, tash tre muej qi nuk kam mungue asnjë mramje. Por ti kujton se un shtoj kurr flas për Miren...

- Jo, morë, jo! ti nuk shton aspak; bilë jam i sigurtë se s'ka si shtohet kurr flitet për të.

- Ah, Henrik, me dijtë ti se sâ e due!

- E kujtoj. N'ânë tjetër jam shumë kondend qi ti po bân krushqi me një derë fisnike.

- Mâ fisnikja, Henrik- pergjegji Marku. - Doktor Roderich-u është mjek shumë i permëndun e kolegët e tij kanë një nderim të madh për të. E për njëheri është nieri zëmërmirë sa s'ka, i dëjë me këne i ati...

- I së bijs së vet- bëna un tue i a prë fjalën- sikurr zoja Roderich nuk është më pak e dëjë me këne e âma.

- Ah, zojë e rëndë për njëmënd! tha Marku. - E dashtun e e nderueme prej të vetëvet, me'i zëmë ari, bâmirse, përherë në punë për me u ardhë në ndimë të vorfenve...

- Qi s'bahet më e mirë, në një fjalë! e qi ka me këne një vjeherr mos me i u gjetë kund shoqja, as në Francë. Si thue ti?

- Luej, luej!... Këtu, lum villau, nuk jemi në Francë por në Magjari, e në ket vënd, kû doket mbahen gjithnji si motit, e familja është gjithnji patriarkale...

- Atëherë, patriarkë loc, se edhe ti kë me u bë dikurr patriarkë...

- Është një gjëndje shumë e mirë si gjith tjerat.

- Po prâ, si Matuzalen, Nuh, Abrami, Izaku, Jakob! Porse të duhet se historia e jo- te, në fünd të fündit, nuk paska kurr gjâ të jashtzakonshme. Neper kapidan Haralan jë paraqitë familjes qi të ka pritë më së miri, punë qi nuk më çuditë për un të njof; nuk kë me të më pa vënë për më të në bukur të saj si fizike e shpirtë morale...

- Shi njashu si po thue, Henrik.

- Cilës morale kjenë për të fejuemin, cillës fizike për pikturin, e këto nuk kanë me u shlye në pelhurës me sâ ato morale për zëmërmirë... Si të duket këjo thana me?

- Pak e madhe por e drejtë lum villau.

- I drejtë edhe gjikimi i yt! Përfundimi është kënd qi Marku Vidal nuk ka muftë me pa Mi-

ren Roderich pá mbetë në hire të saja e zojusha Roderich nuk ká mujtë me pá Markun....

- Ktë nuk e tham!

- Por e tham un, në mos tjetër për nderim të veritetës. E zoja e zotnija Roderich kúr u kujtuen për kto ndodhje nuk u kundërshtuen. Marku i u çil kapidanit Haralan, qí e pelqei. U diftoi prindëve të vet të cillt folen me të bijn. Mandej Marku Vidal bëni luten zyrtare qí kje pritë mirë si u mëndote, e romanxi ká me mbarue si të gjith tjerët...

- Marku m'a priti:

- Ti i thue mbarim, Henrik, çka për mue áshft fillesa.

- Áshft e dijtun, morë Mark, áshft puna se un nuk e kuptoj mirë vlerën e fjalëvet... Por kúr ká me kë në martesë?

- Të kemi pritë tý për me caktue ditën.

- Mirë prá, kúr thue ti? sod gjashtë javë... gjashtë muej... gjashtë vjet...

- Kam uzdajë, Henrik, se ti ké me i a mbushë mënden doktor Roderich-ut se koha áshft fort e çmueshme për një ingjinier si jé ti, se nuk ké me pasë ngae me ndëjë giatë ktú. e prandej mos të shtyhet ceremonija e martesës deri...

- Deri mbasnesëri, ndoshta edhe sunde?... Mos kij kujdes, morë Mark, kam me bā gjithçka të jét e nevojëshme. Sá për vedi e kam qitë ceken me kalue një muej me tý e me zojen t'andë.

- Mirë fort.

- Por më difto tash projektet t'ua. A ké mënden m'e lanë Ragz-in mbas martesës?

- S'kam dá t'ne kurrgjā- më pergjegji Marku- e kemi mjaft kohë për me mëndue. Un nuk kujdesohem veç se për kohë të tashme. Në kohë qí të vjijë un s'shof tjetër veç martesën t'eme. Për mue s'ká kurrgjā pertej.

- E un i a prita si në deklamim:

- Koha e kalueme nuk áshft! Koha e ardhëshme nuk áshft! Vetem koha e tashme áshft për né! Kështú deklamojnë në mramje dashtënorët nen hyj.

Bisedimi vijoi kështú deri në kohë të bukës. Mandej bashkë, un e Marku, tue pí duhan, dueme e shkuem me bā një shetí gjatë bregut të Tunës.

Áshft e dijtun se me një shetí të bāme natën, nuk münd të kishem ndonji njoftim të gjy tetit. Por ne e nesre e nder dit tjera kishem për të pasë kohë mjaft për me e pá imtas fort në shoqni të Kapidanit Haralan e të Markut.

S'áshft nevoja as me e thanë se biseda nuk ndrroi e se gjithnji folem për Miren Roderich.

Një fjalë, nuk po dijt tash se cilla, më qiti në mënd çka kishem ndi prej Komiserit të policis natën e të nisunit t'ëm prej Parisit. Por prej bisedës së Markut shifej se kurrgjā nuk e kishte turbullue jetën e rë të tij, as për një kohë sado të shkurtë. E prá, edhe me kë në se Marku nuk kishte asnjë kundërshtar ase shemer në dashtëni, ai djalë shemer dikuer kishte kë në, pse i biri i Otto Storitz-it dihet se e kishte lypë Miren Roderich për grue. Por nuk ishte për t'u çuditë aspak qí një tjetër të kishte dashtë me marrë at vajzë derës së parë e në një gjendje financiare nder mē të mirat.

Natyrisht më rán në mënd menjherë fjalët qí kishem ndi tue zdrypë prej anijet. Dojshem me i a mbushë mënden vedit se s'áshft kë në tjetër veç një iluzion i emi, mandej, edhe po të kishin kë në të thánuna pernjimënd, ç'farë perfundimit münd të xirshem, mbasi s' münd të dijshem se kush i kishte shqyptue? Ta merr mëndja se zëmra më kjate n'at germanin e pakandëshem qí pat hypë n'aní në Budapest, por qí mandej pat zdrypë në Vukovar. Mëndoshem prá se áshft kë në një lojë e pa-hieshme e ndoj faqeziut të panjoftun. Pá i a permëndë ket ndodhje t'ëm vllá, m'u duk mirë me i a thánë ndo'i fjalë për çka dijshem mbi Guljelm Storitz-in

Më ká folë për të edhe Haralani. Duket se áshft i biri i shkencetarit Otto Storitz, të cillit Germanija i ká dhënë një emen mnjistarit, por pá arsye, pse ai me të ver tetë qí i kádhënë shkas të madh shkencave të natyrshme e ká bā hetime të mdhaja në fizikë e në kimí. Porse luta e të birit të tij nuk kje pranue. - Luta e tij a áshft kë në bā shumë perpara s'ates? - Nja katër a pesë muej perpara, në mos gabosha.

- Don me thánë qí lutja e tyre e jotja nuk kanë kurrfarë lidhnie njana me tjetren?

- Kurrfare.

- Zojushë Mira a e din se Guljelm Storitz-i e ká lypë?

- Mendoj se jo- pergjegji Marku.

- Ai mandej nuk ká bā ndo i hap tjetër?

- Nuk áshft ndi mē. Duket se e ká pá se nuk áshft uzdajë për të.

- Pse? A nuk ká ndoshta nám të mirë?

- Jo, por Guljelm Storitz-i áshft një nieri si në vedi, e bā një vetë misterjoze: nuk shifet kurr me kend...

Këtu me Ragz?

- Këtu me Ragz, në një shpí të vetmueme në rrugën Tepeli, kú s'ká aspak të hime e të dalë. Njëherë si një nieri i çuditshem, fundi i punës

(vijon)

Gjykimi i lezuesave mbi të perkohëshmen t'onë

(vijim prej numrit 2)

"E perkohëshmjë "Cirka" numri i parë, derguem të nenshkruemit nga ana e asajë P.T. Drejtorit, u këndue; nga kjo kuptohet se kjo veper ka për të qënë e dobishme shumë në fushën kulturore të gjuhës s'onë t'ambel kombtare, edhe për këtë U pergzon si edhe ju falnderon për ket dergesë."

Nenkolonel
Prenek Pervizi

"M'erdhi numri i parë i të perkohëshmes s'uaj, dhe ju uronj me ket rast jetë të gjatë revistës e juve të dilni faqebardhë në barrën që kini marrur me gjithë shokët e revistës. Lënda më pelqen teper e nënvizoj veçanërisht faqen "Cirka" pastruese që na mungon në vendin t'onë të gjorë....

Prof. Leonidha Ndrenika.

Pershtypje e mend ime:

Shkoder, me 25 Maj 1936

Shkodra e jonë, djepi i edukimit e i kulturës shqiptare, e ndinte vedin keqas të randueme prej heshtimit të plotë fletorar.

Ket heshtim të gjatë, gadi 12 vjetësh e kputi "Cirka", e cila u prit prej shkodranvet, qi si gjithmonë, dinë me njoftë e me çmue sakrificat kulturore, me një gzim të madh.

Landa, e cila me një gjuhë krejt t'ambel shkodrane, të terhjekë fare, nuk të lën me u merzitë e pa e këndue deri në më të mramin rresht. Novelat, qi priten nëxehtësisht për të kurrajue djelmninë e për t'a përgatitun në hartimin e romancave, janë krejt të bukura dhe apin një përfytyrim të gjallë. Përkthimi i romancit, qi i vazhdueshëm, përveç qi është mund për përkthyesin, është një përfitim për këdo, të cilët ndoshta, prej mungesës të gjuhëve të hueja, nuk do t'a këndojshin, e tesh e njofin ma imtisht përse në gjuhën amtare.

"Cirka" pra është një nderë për Shkoder, e duhet të gzoheja fort me inspirues e sajë të cilët pa marrun para sysh zorimet e flijohen për rreth sajë-tuej i lutun jetë të gjatë e të perhapun.

Për sot Cirka, sikurse e shprehë edhe vetë nder faqet e para të saja, ka për të dalun dy herë në muej

Ndokush ka për të thanun: e pse jo ma

shpesh?

Përgjegjja është e vshtirë. E pse?...Pse të gjithë e donë e dishrojmë qi "Cirka" të jenë nabare e përjavëshme, për mos me thënë e përditëshme, (e qi me kohë e shpresojmë), porse na tokon në m'e ndihmue si me xhep tuej pague abonamentin, - e si ambas mendimit t'ëm të shkurtë kishte me këndë mirë me ju bënë në paradhanje, - si edhe me ndonji shkërim t'onin.

Për të parën kishim me këndë kondend, e për të dytën ja u lësh lexusve me u ... kondendue

Ndoc N. Radoja

" Urim "

Me ëmen të bukur të kan pagzue, o e perkohëshme!....

Paç jeten e gjatë e lumnore në që do lamë tue pasë për qellim çiljen e një shtegu pshtues për popullin. Gjithashtu drejtuesave t'u i uroi punë të mara e të pëprëshme ndaj idealin qi mëndojnë me realizue.

Bashkgjytetasi i juej dhe me shpresë një bashkëpunuer i joti.

Mark M. Voci

student n'Institutin Teknik Tiranë

"Me shumë knaqsi mora numrin e parë të së perkohëshmes që drejtoni e me njëherë po shpejtoj me parapague pajtimin vjetuer...

Nuk po më durohet pa shtue edhe se vëpra që keni marrë ndër duer meriton përkrahjen më të përzemert."

Kapiten Gjoni Rakacolli

"Së perkohëshme së ré "Cirka" e cilla më pelqej shumë dergoi urime për një vijim të gjatë. Aderajde Shuk Koka

"Numri i parë i Revistës së Juej na ka pelqye shumë. Shpresojmë se kurrë të na marrë edheja, shkëmtue nga të lodhunit e punës së përditëshme, do të mujmë me u shkëputë dhe e shue edhe nën burimin e vogël, për të kandshëm të "Cirkës."

Fadil Haxhihoxha

Nxanës Kl.VI.të Gjinnazit Shtetnuer.

Këshilli i mjekut

Per nanat e reja

Vesha e parë e fmis. - Me e mbajtë xët e me i lanë liri të plotë në levizje: këto janë pikat që do të mërrren para syshë në veshë të fmis së njomë. (E na këtë, pergjithsisht i lidhim e i shterngojmë sá kú mündemi, gadi me i marrë frymen. I shkreti fmí! E i shkreti ai kúr të rritet: ká me i pasë eshtnat e shtremnuem! Por, thonë ato që dijn, kështu i kena rritë gjithmonë! Mandej ásh t má e kollajshme...) Këjo vesha e parë ká me kënë e perbáme prej këtyne copave: má parë një "kmi-shë" faqelli të hollë, e e gjánë sá me mujtë me u lidhë mbas shpine pá e shterngue; mandej një "fanelë" e një "xhamadan" piqué-hit. E mbasi nuk ásh punë e kollajtë me veshë një fmí por sá të kët lé, kë per të pasë kujdes perpara me shti njánen në tjetren këto tesha të ndryshme. E per me i a shti krahët e Bebes t'i ká me shti perpara tre gishta të djathtes s'ate, që kanë me i dalë para si me thánë, dorës së vogël e shtyeme prej rrmaktes s'ate. Por me kënë nevoja që të pret me marrë një leter pak si të fòrt, me i a sjellë rrotull dorës së vogël tue e bá gyp e kështu me bá që t'i rrshasin mangët krejt me kollajsi?

Fjetja e fmis së njomë. - Punë me randësi ásh puna e të fjetunit per fmí. Pse gjumi ásh per të i nevojshem baras si tamli, e ndermuejt e parë, puna e tij ásh me thithë e me fjetë... duhet prà në ket pikë me ndjekë disá rregulla të caktueme. E má parë, mos me vùe fmín në dyshek me një tjetër, kushdo me kënë, edhe e áma; mündet me ndodhë që me i a marrë frymen në gjumë: josé me ndëjë çue e m'u lodhë kot. Edhe fmija nuk flënë i qetë kah lot ai i madhi per brí të tij; posë që mërr frymë ngjat frymës së madhit e këjo punë nuk i ban mirë. Puna má e mirë ásh që fmija të kët dyshekun (djepin) e vet.

Mënyra e fjetjes. - Në djep të vet, që mos t'i bije as dielli as mos t'a pershkojë era, fmija nuk do të vëndohet krejt në shpinë, pse mündet me i a marrë fryma prej tamlit që qet; por lë të vëndohet pak si në brí, herë në njané anë herë në tjetren. Me e vëndue gjithmonë në njané i prishet trupi i tij. Shifen kajherë do njerz me máje kreje të shtrëmnue... Duhet dijt mandej që fmija të kët të xetit e nevojshem e pernjihëri liri të plotë në levizje. Puna që me e lánë të lirëshem ká randësi të madhe per shvillim të mirë e të ndrejtë të trupit të tij. Me kënë se prej së floftit të madh ásh nevoja me i vùe shishe me ujë të xët, duhet me kqyrë me i vëndue këta në mënyrë që mos t'i shkaktojnë teper të zët, jose, çka ásh má zí me e djegë. —Doktori i shpls

Msime shpijake

Të ruejtunit e pëmëve. - Të ruejtunit e pëmëve fillon njat herë kúr e mërr nieri në dorë kokrrën per me e këputë një të ndeshun, një të shtryllun sádo i lét, një varrë sádo e vogël bân që të kalbet kokrra n'at vënd e mandej gjithkúnd, e të kalbin edhe shoqet tjera. Duhet me mledhë pëmët jo me gishta por me shplakë të dorës tue pershi mbarë kokrrën, mandej me i vëndue veç e veç në një kosh me një shtroje me sanë t'imët.

Nd'ujë të kulluet. - Münd të ruhen mirë-krejt pëmët - qershija, ribes, kumulla, zerdeli-ja, etj. - nder kumbuj mbashë me ujë, pá sheqer e pá i vùe në zjarm. Per një vjetë mund të qindrojnë kështu tue mbajtë kumbujt të mbyllun mirë. Pse? pse ujët vjen e báhët perherë e má i tharbët tue u zhdukë prej si oksigjeni e báhët një pritë per të kalbsitun. Kokrrat e rrisku me qindrojnë edhe má mirë se kokrrat uní, pse akcioni që perfton të perziemt e ujët me lang të pëmëvet nuk i lën m'u çartë.

Të rujtunt e bizhive (piselli). - Me shperthye e me i qitë kokrrat e bizhivet n'ujë të vluem. Mbas pak deikash me i xjerrë e me i vùe në një sitë që të kullojnë. Nderkaq me marrë posaçe lkurat e në pak ujë në të cillin janë vlue kokrrat me i shtypë e me i kalue neper sitë. Langun a llaçin që të dalë me e vlue per nja 10 deika, me krypë. Sá ásh tue vlue ky lang (e münd t'i shtohet ujë sá të doen nieri), me qitë kokrrat e bizhive në ndo'i kumbull me grykë të gjánë e me u qitë syprí langun a llaçin valë tue mbyllë kumbullin mirë me dyllë.

Kirsch-Vasser shpijak. - Me marrë 1 kg. berthamë qershijash të xjerrun njat herë prej kokrravet. Me i shtypë mirë që të grimcohet edhe thalbi që kokrra permban mrendë, e me i shti në kg.2 rakí të mirë me i lánë nja dy muejt e mandej me i kalue neper sitë. Kemi me pasë kështu një likor që i gíet fort "Kirsch-vasser-it" që kushton eper.

Vlera e pëmëve. - Zerdeli-ja ásh per njat që dishonë me pasë një mjekim teknik e pernjihëri edhe me kullue gjakun.

Kumulla vjen per të sordisun. Pjeshka e er të mirë e shishe ásh e vjeshme per zgratë e çmueshme per djabetikët. Por kanë vetin me një hjekë të gjitha toksinat prej trupit e me e bá organizmin të qindruar kund veprimit të helmeve.

Deri pjepni, per të cillin nuk fliten fjalë të mira, ká disá vetína të mira që s'i kanë pëmët tjera: vën në pagj dejt.

Shtylla e lexuesavet

Marrim e botojmë:

Kemi plot 23 vjet që Shqipëria u bënë shtet në vedit, e gjatë këtyre vjetve kemi pa asish që kërkojnë nder bisedime të veta godinë e kanalizimit e ujave, punë kryesore e paraprake për parimin e vëndit t'onë. Por rrite vetun bisedë e thatë e mandej s'u merrte kurkush me ket çashtje.

Tue këne se Z.J. të "Cirkës" keni fillue me botue ket të perkohëshme e me rrahë çashtje ekonomike të vëndit t'onë, po vëhem me i shkruë këto pak rreshta tue u lutë me pasë mirsinë me i botue kûr të keni ndo i vënd të lirshem.

Kûr permëndet kanalizimi i ujnave fjalë m'a e parë është se këjo punë kishte me këne teper e vshtirëshme se nuk mûnd t'i a himë mbasi nuk kemi kapitale të mjaftueshme. Po a thue nuk mûnd të kanalizohët Drini me pak të holla? mbas mëndimit t'em lypet edhe vullndeti i hukurit i të gjith popullit, tue na prî Zot. Minister Naraçi, e kemi për të pa se kshu dikur kemi për të i a dalë, ase s'pakut tue i a fillue na, breznit ardhshme kanë për t'a krye me fitim të madh të tyne.

E për me ardhë nder pika praktike po marr lëjen me e bënë një propozim: të ftohen të gjith ingjenjerat e Shqipëris të bëjnë një plan sejcilli për kanalizimin e Drinit e aj plan që ka me u gjikue m'a ekonomik e m'a i pershtatëshem të vëhet në zbatim tue vûe të gjith puntorët detyrues të Shkoders e të rrethëve që kapen kund deri 40.000 për me fillue punen. Të hollat mandej që lypen me i kerkue prej pronarve të tokve, të paguejn dyfish të dheten, edhe Qeverija të caktojë vjetë për vjetë një fond edhe jo të math, por të vijueshem, pastafat në buxhet. Mbas nevojët edhe puntorët detyrues mûnd të dyfishohen. Populli mbas hamëndjes s'eme kishte me këne gadi për të tilla sakrifice, mjaft që të fillohet me u bënë diçka për ket veper kaq me randsi.

Një drejtim veç lypet, një drejtim larg-pas e energjik, cillti që nuk i mungojnë Ministrin të ri Zot. Naraçi.

Kûr Ministrija e P. Botore me drejtim e edhe me një fond bashkë me popull t'ganixuem të i a hijnë punës, mue m'a ham mëndja se diçka mûnd të bëhet.

Në një leter tjetër kam me shkruë m'a gjatë tue diftue me shifra aproksimative s'a

Prej shtypit të huej

Perfundimi i madh

Perfundimi i Kupës i Anglis së foot-ball-it kje një fitim për... filmistat.

Tue këne se "Foot-ball Association" kishte ndalue t'u merrte m'a e vogla fotografir mrenda stadi, një shoqni filmesh e gjet mëndyren se si me punue. Lypi prej as-it Chambell Smith me organixue një ekip aeroplanash për me filmue lojen.

Në fillim të lojës 11 aeroplana, me tele-skopa e filme m'a moderne, u duken mbi Vembley e ndejën deri s'a mbaroj.

N'oren 4.45 mbaroj loja. N'oren 6.15 shtat çinematografia të Londonit po e shfaqshin me film. Në mrâmje 150 çinematografia të rrethëve kishin marrë ka i kopje e po u a shfaqshin spektatorëve të vet. Naten e kishin pasë mbarrë 800 sala tjera çinematografit.

Ky perfundim football-it kje një ngadh-njim për avjacion.

Kûr të vînë çili deren...

Një bulk Amerikan, Nathan Brown, de Carrol County (Géorgie), kje therë prej bletet. Ngau në shpî për me i vûe pak amonjakë, por rrugës e hangri gjarpni. U nis atëherë për gjytet për me u mjekue te doktor. Por prap, kah po ngitte, një qên u lshue më të e i a njëti dhambët në kambë.

Prap një farë James Beason, një i zî prej Summit (Amerikë) pat këne therë me thikë prej një grues. Një karrocë ambulance, tue e çue në spital, ndeshi në një automobil.

Një karrocë tjetër ambulance dergue me të shpejt për me i marrë të varruemt n'at ndeshje u dogj rrugës. E treta karrocë barti në fund Beason-in në spital. U shndosh shpejt për pa dalë mirë prej spitalit e xû një auto e mbaroj.

t'ardhuna kishte me i prîe m'a teper popullit e Shtetit, prej tokve që lirohen, kanalizimi i disa ujnave.

Shkodër, 29 majë 1936

G. M.

Në hije të Rozafatit

Nderim i merituem. - Me 1 të këtij mojit bashkëgjytetasi i jonë Shkelqesia e Tij Kolë Thaçi, Kryetari i Këshillit Kontrollues, u nderue me diplomën "honoris causa" në jurisprudencë, që u dhua prej Universitetit të Barit e neper dorë të Ministrit t'Italis në Tiranë, Shkelqesis së Tij Baron Mario Indelli i percjellun prej Organizatorit të Financave Of. i Madh Merlino.

Diploma "honoris causa", që nepet prej Universiteteve është një gjë shumë rrallë edhe një nderim krejt i posaçëm që i akordohet vetëm personave të dëmt në shëj në lamen e shkencave o per sherbime të veçanta kundrejt Atëdheut. Æsht edhe e para herë - me sadijmë na - që ky titull nderimi kaq i naltë po i nepet një Shqypnarit. Prandej jo vetëm gjyteti i ynë, por të gjith Shqypnija ka të drejtë m'u gzuë në mëndyrë të jashëzëkonëshme që një bër i sajë mrrëni me i fitue vedit ket titull të shkëlqyeshem.

Shkelqesia e Tij Kolë Thaçi ka mbas vedit një rrugë të gjatë e të shkëlqyeshme në jeten politike, administrative edhe kulturele të vëndit t'onë. Muer pjesë në lamen politike si senator edhe deputet qyshë në shfaqjet e para të jetës s'onë parlamentare, kje dy herë Minister i Financave, e kryetari i Këshillit Kontrollues, të cillin e drejton edhe sod qyshë prej vjetit 1931 me zotsi e kompetencë të posaçme. Injoftun prej të gjithve nder m'a të zott në lamen e Financës e t'Ekonomis, ka marrë e merr gjithnji pjesë nder të gjitha komisionet e posaçme që merren me studimin e rëndimin e çashtjeve të këtyne degëve. Kje ngarkue prej Shtetit edhe me misjone të posaçme e delikate, si per shembull lidhjen e traktatit tregtar me Itali në vjetin 1926.

I pajisun me një kulturë të haptë e të kthellitë, është i njoftun edhe si shkrimtar i vlershëm e poetë me zâ, e lavrues veteran i gjühës shqype, mbasi ka nisë të shkrujë qyshë në kohë kûr Atëdheu u gjindte nen robni.

Na të "Cirkës, tue u bashkue me ndësinat e gjith popullit të Shkoders, sikûr të gjith Shqypnës, jemi të gzuem me i paraqitë Shkelqesis së Tij pergzimet t'ona m'a të posaçme e m'a të perzëmertat.

Sport

Kampionati Kombëtar i Football-it. - Të dieën me 14 k. m. e dhëtëta ditë e kampionatit, në Shkoder u shvillue loja e football-it nder-

mjet skuadrave "Vllaznija: e Shkoders e "Ismail Qemal" e Vlonës, e cilla perfundoj në favor të Shkoders 4 : 2.

Skuadrat duerne në fushë me ket formim: "Ismail Qemali": Ll. Vavyp, Sallata II, Th. Ilija, I. Ginali, N. Papuçiu, M. Kurti, Th. Karmeti, R. Osmali, A. Papuçiu, K. Martini dhe A. Tepelena.

Vllaznija: B. Dizdari, R. Kazazi, Osmani, Alibali, Tartari, Fakja, Dervishi, Haleplani, Shala, Golemi, Rusi.

Duel në fushë s'parit skuadra mikneshë e pritun me duertrokitje prej publikut, mandej skuadra vëndase e pershndetun me xetsi edhe m'a të madhe.

Loja filloi n'oren 16.40 nen drejtimin e kryeinstruktorit t'edukatës fizike, Z. Aqif Dominiti. Pjesa e parë e lojës shfaqti një superjorite të kjarët të skuadres shkodrane, tue u mbyllë në favor të ksajë 2 : 0. Pjesa e dytë kje m'a e ekuilibrueme, por me gjith këtë shkodranët mujtne m'e mbajtë superjoritetin, sado që kanë humbë disa rasa golash të sigurtë. Me gjith këtë është per t'u theksue edhe veprimi sidomos në mprojtje i skuadres mikneshë, kaqsâ loja shpesh ka pasë çase emocjonit të vertetë.

Me fitimin e ksajë lojë shkodranët mbajnë gjithnji pozitën e tyne të fort në klasifikim, me vullnesë të ngulun m'a fort se kurr m'u lshue me të gjitha fuqit drejt fitimit të kampionatit, prej perfundimit të cillit tashmâ nuk na dën veç një kohë e shkurtë.

Një publik i shumë, si në fushë ashtu nder tribuna, ka marrë pjesë në të pënit kësaj lojë, e është per t'u vûe oroe sidomos interesi perherë m'a i gjallë i elementit femnuer per sport, që është tue ardhë me shumicë per gjith sâ herë që ka ndeshje, shka na ep me shpresue se ky element kulturor që të sporti ka me fitue një të perhapun perherë e m'a të madh.

N. K.

Perfundime tjera të ditës së X. të kampionatit: n'Elbasan: Bashkimi Ebu - Dragoj; 2 : 0
në Tiranë: Sport klubi - Besa 3 : 1
në Durrës: Durrësi - Përija Korçare 2 : 2

Gjurmim:

Në numer të kaluar faq. 29 në pershkrim të manifestimit gjimnastikuer të xansavet, është vûe gabimisht "shkollës femnore të Serreqit" kurse duhej m'u vûe "shkollës femnore N. 1". Këta per hër të së vertetës.

Per me largue të keq

Në një lulishtë të një gjyteti të madh po shkojshin një ditë tue shetitë dy nuse të reja sejcilla me ka'i fmi ngrykë.

Njëna prej sosh tue pà dy zotni të motnuem qí po vishin kah ato, ndjeva se thotë shoqës:

Qe babat t'onë, fatamirët t'onë të dashtun, burrat e nanavet t'ona, babat e fmijvet t'onë.

N'ata të parë mendova se po donë me luejt, por tue i peshue mandej fjalët pash se ajo nuse kishte pasë folë të drejten.

Ata dy zotni mbetun të vejë me një vajzë sejcilli kishin pasë bā ndrrësë e marrë per grys vajzen e shoqishojt.

Un të kam lypë uhā njëqind lekë. Pse më ké dergue vetem nandëdhetë?

- I kam ndalë dhetë lekë per shpenzime shoje këpucësh qí kam me shkye kuer ká me m'u dashtë me ardhë me t'i lypë kushedi sá herë.

Një mjek tue shkue rrugës kujtohet se Ndreka, një katundár i pá të keq, shtihet kinse s'po e shef.

- Hej Ndreka! i thotë-as me më shikjue nuk po më shikjon...

- Uh, më fal zotni doktor - pergjegji ngatrrueshem Ndreka tue hjekë ksulen - por dreshta se jé idhnue me mue kah s'kam rá tash sá dit i smuet.

Moshā mbas së cillës nuk diset mē. Një plak u paraqit një ditë në një zyre sigurimi per m'u sigurue.

- Mē vjen shum keq-i thotë nëpunsi-por ju jeni teper të motnuem e nuk mând të ju sigurojmë. Sá vjeç jeni?

- Mbushi 96 në Gusht t'aferm e me këne se nuk priton me këqyrë statistiken keni per të pá se janë pak fort ata qí desin mbas qí t'i këne mbushë nandëdhetëgjash të vjetat.

Një katundár i smuet shkon me u këqyrë te mjeku i cilli, si e këqyri, i shkroi një reçetë në gjuhë latine. Mbasqí nuk i qillloi aty leterthithëse, gerdhishti pak murin prej kah muer pak pluhun gelqerje qí e qiti mbi reçetë per me e terë. Mandej i a dha katundarit tue i thānë:

- Mërr prej kësajë një lugë plot krye ore.

Mbas d'sá muejsh mjeku ndeshi në katundarin e e pveti a i kishte bā mirë bari.

- Shum mirë zotni doktor, kam hanger deri tash mē se gjysen e murit.

Te tregtari

- Pse e ké vūe at pasqyrë të madhe te dera e tregëtores?

- Pse kështu grát, kúr vinë me blé, nuk e këqyrin terezin.

Konkurse me çmim

Sikuersë e kemi thanë në numer të parë, në ket numer po botohet zgjidhja e konkursit Nr. 1 bashkë me emnat zgjidhsave, gjithashtu, si mbas programit, konkursi i ri mujuer.

Gzohemi të lajmojmë se këjo rubrikë ka gjetë pelqimin mē të plotë prej anes së publikut. Një shumicë e madhe prej lexuesave mori pjesë në zgjidhjen e problemit të paraqitun me Konkursin Nr. 1, tue tregue pernjherit edhe pelqimin e tyne e tue na nzitë me vijue me problema tjerë gjithdnuersh.

Shifet siartas se nuk është vetem probabiliteti fitimit e çmimit qí i shtyen lexuesat me mē të pjesë në konkurs, por edhe, e mē fort, dëshiri qí ká nieri me prehë mēnden vet e kësajë e posaçme qí ndinë tue gjetë zgjidhjen.

Disá n'han thanë se problemi i konkursit të parë ishte teper i kollajshem e prandej pak ká mujtë me interesue një rreth të hapët lexuesash. Por na u thomi: mos të merziten; qellimi i ynë është me knaqë të gjitha

BIBLIOTeka PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Në hije të Rozafatit

Nderim i merituem. - Me 1 të këtij mojit bashkëgjytetasi i jonë Shkelqesia e Tij Kolë Thaçi, Kryetari i Këshillit Kontrollues, u nderue me diplomën "honoris causa" në jurisprudence, që i u dhë prej Universitetit të Barit e neper dorë të Ministrisë t'Italis në Tiranë, Shkelqesis së Tij Baron Mario Indelli i percjellun prej Organizatorit të Financave Of. i Madh Merlino.

Diploma "honoris causa", që nepet prej Universiteteve është një gjë shumë e rrallë edhe një nderim krejt i posaçëm që i akordohet vetëm personave të dëmtë në shëj në lamen e shkencave o per sherbime të veçanta kundrejt Atëdheut. Është edhe e para herë - me s' dijmë na - që ky titull nderimi kaq i naltë po i nepet një Shqyptarit. Prandëj jo vetëm gjyteti i ynë, por të gjithë Shqypnia ka të drejtë më gzuë në mëndyrë të jashtëzakonshme që një bër i sajë merrni me i fitue vetë dit ket titull të shkëlqyeshëm.

Shkelqesia e Tij Kolë Thaçi ka mbas vetë dit një rrugë të gjatë e të shkëlqyeshme në jeten politike, administrative edhe kulturele të vëndit t'onë. Muer pjesë në lamen politike si senator edhe deputet qyshë në shfaqjet e para të jetës s'onë parlamentare, kje dy herë Minister i Financave, e kryetar i Këshillit Kontrollues, të cillin e drejton edhe sod qyshë prej vjetit 1931 me zotsi e kompetencë të posaçme. I njoftun prej të gjithëve nder më të zotë në lamen e Financës e t'Ekonomis, ka marrë e merr gjithnji pjesë nder të gjitha komisionet e posaçme që merren me studimin e rëndimin e çashtjeve të këtyne degëve. Kje ngarkue prej Shtetit edhe me misjone të posaçme e delikate, si per shembull lidhjen e traktatit tregtar me Itali në vjetin 1926.

I pajisun me një kulturë të haptë e të kthellitë, është i njoftun edhe si shkrimtar i vlershëm e poetë me zë, e lavrues veteran i gjuhës shqype, mbasi ka nisë të shkrujë qyshë në kohë kur Atëdheu u gjindte nen robni.

Na të "Cirkës, tue u bashkue me ndësinat e gjithë popullit të Shkoders, sikur të gjithë Shqypnis, jemi të gzuem me i paraqitë Shkelqesis së Tij pergzimet t'ona më të posaçme e më të perzëmetat.

Sport

Kampjonati Kombëtar i Football-it. - Të dieën me 14 k. m. e dhëtëta ditë e kampjonatit, në Shkoder ushvilleu loja e football-it nder

mjet skuadrave "Vllaznija: e Shkoders e "Ismail Qemal" e Vlonës, e cilla perfundoj në favor të Shkoders 4 : 2.

Skuadrat duerne në fushë me ket formim: "Ismail Qemali": Ll. Vavypi, Sallata II, Th. Ilija, I. Ginali, N. Papuçiu, M. Kurti, Th. Karmeti, R. Osmali, A. Papuçiu, K. Martini dhe A. Tepelena.

Vllaznija: B. Dizdari, R. Kazazi, Osmani, Alibali, Tartari, Fakja, Dervishi, Haleplani, Shala, Golemi, Rusi.

Duel në fushë s'parit skuadra mikneshë e pritun me duertrokitje prej publikut, mandej skuadra vëndase e pershndetun me xetsi edhe më të madhe.

Loja filloi n'oren 16.40 nen drejtimin e kryeinstruktorit t'edukatës fizike, Z. Aqif Dominiti. Pjesa e parë e lojës shfaqti një superjoritet të kjarët të skuadres shkodrane, tue u mbyllë në favor të kësajë 2 : 0. Pjesa e dytë kje më e ekuilibrueme, por me gjithë këtë shkodranët mujtne m'e mbajtë superjoritetin, sado që kanë humbë disa rasa golash të sigurtë. Me gjithë këtë është per t'u theksue edhe veprimi sidomos në mprojtje i skuadres mikneshë, kaqsa loja shpesh ka pasë çase emocjonit të vertetë.

Me fitimin e kësajë lojë shkodranët mbajnë gjithnji pozitën e tyre të fortë në klasifikim, me vullnesë të ngulun më fort se kurr m'u lshue me të gjitha fuqit drejt fitimit të kampjonatit, prej perfundimit të cillit tashmë nuk na dën veç një kohë e shkurtë.

Një publik i shumë, si në fushë as në nder tribuna, ka marrë pjesë në të paktë e kësaj lojë, e është per t'u vëe oroe sidomos interesimi perherë më i gjallë i elementit femnuer per sport, që është tue ardhë me shumicë per gjithë s' herë që ka ndeshje, shka na ep me shpresue se ky element i kulturës së sporti ka me fitue një të perhapun perherë e më të madh.

N. K.

Perfundime tjetër të ditës së X. të kampjonatit: n'Elbasan: Bashkimi i D. - Pragoj; 2 : 0
në Tiranë: Sport klubi i Besa 3 : 1
në Durrës: Durrësi - Drita Korçore 2 : 2

Program:

1. numet të kësaj faq. 29 në pershkrim të manifestimit gjimnastikuer të xansayet, është vëe gabimisht "Shkollës femnore të Serreqit" kurse duhej m'u vëe "Shkollës femnore N. 1".
Këta perherë të së vertetës.

Per me largue të keq

Në një lulishtë të një gjyteti të madh po shkojshin një ditë tue shetitë dy nuse të reja sejcilla me ka'i fmi ngrykë.

Njëna prej sosh tue pë dy zotni të motnuem q' po vishin kah ato, ndjeva se i thotë shoqës:

Qe babat t'onë, fatamirët t'onë të dashtun, burrat e nanavet t'ona, babat e fmijvet t'onë.

N'ata të parë mendova se po donë me luejt, por tue i peshue mandej fjalët pash se ajo nuse kishte pasë folë të drejten.

Ata dy zotni mbetun të vejë me një vajzë sejcilli kishin pasë bënë ndrresë e marrë per grysë vajzen e shoqishojt.

Un të kam lypë uha njëind lekë. Pse më kë dergue vetem nandëdhetë?

- I kam ndalë dhetë lekë per shpenzime shoje këpucësh q' kam me shkye kuer ka me m'u dashtë me ardhë me t'i lypë kushedi s'a herë.

Një mjek tue shkue rrugës kujtohet se Ndreka, një katundar i pë të keq, shtihet kinse s'po e shef.

- Hej Ndreka!-i thotë-as me më shikjue nuk po më shikjon...

- Uh, më fal zotni doktor - pergjegji ngatrrueshem Ndreka tue hjekë ksulen - por dreshta se jë idhnue me mue kah s'kam rë tash s'a dit i smuet.

Moshë mbas së cillës nuk diset më. Një plak u paraqit një ditë në një zyre sigurimi per m'u sigurue.

- Më vjen shumë keq-i thotë nëpunsi-por ju jeni teper të motnuem e nuk mund të ju sigurojmë. S'a vjeç jeni?

- Mbushi 96 në Gusht t'aferm e me këne se nuk pritoni me këqyre statistiken keni per të pë se janë pak fort ata q' desin mbas q' t'i këne mbushë nandëdhetëgjash të vjetat.

Një katundar i smuet shkon me u këqyre te mjeku i cilli, si e këqyri, i shkroi një reçetë në gjuhë latine. Mbasq' nuk i qillloi aty detyrthithëse, gerdhishti pak murin prej kah muer pak pluhun gelqerje q' e qiti mbi reçetë per me e terë. Mandej i a dha katundarit tue i thënë:

- Merr prej kësajë një lugë plot krye ore.

Mbas d'sa muejsh mjeku ndeshi në katundarin e e pveti a i kishte bënë mirë bari.

- Shum mirë zotni doktor, kam hanger deri tash më se gjysen e murit.

Te tregtari

- Pse e kë vë at pasqyrë të madhe te dera e tregëtores?

- Pse kështu grát, kurrë vinë me t'ë, nuk e këqyrin terezin.

Konkurse me çmim

Sikuersë e kemi thanë në numer të parë, në ket numer po botohet zgjidhja e konkursit Nr. 1 bashkë me emnat zgjidhsave, gjithashtu, si mbas programit, konkursi i ri mujuer.

Gzohemi të lajmojmë se këjo rubrikë ka gjetë pelqimin më të plotë prej anes së publikut. Një shumicë e madhe prej lexuesave mori pjesë në zgjidhjen e problemit të paraqitun me Konkursin Nr. 1, tue tregue pernjherit edhe pelqimin e tyne e tue na nzitë me vijue me problema tjerë gjithdnuersh.

Shifet kështu se nuk është vetem probabiliteti i fitimit të çmimit q' i shtyen lexuesat me marrë pjesë në konkurs, por edhe, e na fort, dëshiri q' ka nieri me prehë mënyren e vetë e kësajë e posaçme q' ndinë tue gjetë zgjidhjen.

S'është n'a kë thanë se problemi i konkursit të parë ishte teper i kollajshem e prandej nuk ka mujtë me interesue një rreth të hapët lexuesash. Por na u thomi: mos të merziteni qellimi i ynë është me knaqë të gjitha

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

rëndet e lexuesave, e në kjoftë se problemi i parë ka mÿjtë m'u zgjidhë lehtësisht edhe prej xanësve të vogël, kanë me ardhë tjerë, për të cillët ka m'u lypë edhe ndima e Profesorave. Qe tash zgjidhja e konkursit Nr. 1:

Problemi lëjon më tepër se një zgjidhje:

2 7 3	2 1 9	1 9 2	3 2 7
+ 5 4 6	+ 4 3 8	+ 3 8 4	+ 6 5 4

8 1 9 6 5 7 5 7 6 9 8 1
Kë edhe zgjidhje tjera, mbasi mjafton të dalë mbledha rregullisht, tue përdorë vetëm gjithë numrat 1 deri 9.

Derguene zgjidhjen e drejtë:

Marjo Skanjeti, Brahim Mëma, Petar Kosta, Gani Shehi, Çesk Kabashi, R. K., Lec Serreqi, Kol Zef Kurti, Gjush Daragjati, Kel Shoshi, Kel Gjelluci, Palokë Zef Kurti, Zef Çoba, Lena Mirakaj, Enver Bilali, Reshat Ulqinaku, U. A. Jovan Jani, Pjerin Shkreli, Hysejn Mati, Zef Gera, Gertrudja Zef Gera, Skender Anamali, Fejzullah Sait Bilali, Lazer Filipi, Xhemal Laçe, Filip Jakova, Tom Gj. Pici (2 talona), Angjelin Musani, Ejell Ndoca, Sh. L., Shaban Taipi, Fadil Haxhihoxha, Ndoc Radoja, Viktor Skanjeti, Filip Çoba, Eliëja P. Ndokillija, Pashkja i Gjon Saraçit, Nush Gurakuqi, Marija Shiroka, Gjovalin Luka, Mark Daka, Ndreka i Kel Palit, Etëhëm Boriçi, Zyhdë Lahi, Liza Ashiku, Angjelin Zojzi, Pashko L. Mjeda, Gila e Kiri, Zef Pashko Daka, A. G. U. K. F., Angjelin Prëla, Pashko Troshani, Valentin Kaka-riqi, Fahri Rusi, Ndreka i Gjon Krroqit, Gjozepina Komasku, Lin N. Deda, Pjerini i Pashko Çobës, Karmelina e Ndreka Dedës, Mark Boriçi, Tefë Ndreka Gjonej, Prënk Jakova, Ernesto Çoba, Ndoc Sekuj, Zef Shuli (2 talona), Ahmet Anamali, të gjithë këta prej Shkodrës; Adelajde Shuk Koka, Kujtim A. Libohova, Guri Cici, Pandi Gaqi Kamenica, prej Tiranës, e Spiro P. Andrea prej Vlores.

Na kanë ardhë edhe 10 zgjidhje tjera prej Shkodrës edhe prej Tiranës, të cillat mjerisht nuk mÿjtne me marrë pjesë në konkurs, për arsye se zgjidhja ishte e gabueme, ose nuk ishte e përcjellun prej talonit.

Emnat e zgjidhsave u hodhën në short, e fati desht Z. Pashkon e Gjon Saraçit, xanës i rëndit V të Shkollës Skanderbeg në Shkodër, të cillit i lutena m'u paraqitë në zyre t'onë për me marrë çmimin e fituem.

Zgjidhsave tjerë i urojmë fat më të mirë një herë tjetër.

Qe tash:

Konkursi Nr. 2

Pvetje

Si munden m'u përmendë shtatë ditë e javës për përdorue fjalët: e hane, e marte, e merrkuerre, e ëjte, e prënde, e shtunde, e dile?

Pronar: Gjon Ulika - Drejtuer përgjegjës: Cuk Simoni

Konkursi ka m'u dukë ndoshta pak më i vështirë, por mos të trëmen zgjidhsat t'onë: duket ashtu, se në vetvendi është i kollajshëm.... si me këne problemi i voes të Kristofor Kolumbit.

Kondita për me marrë pjesë në konkurs

I. Të gjithë zgjidhsat e këtij problemi, bashkë me përgjegjen e pvetjes do të çojnë edhe talonin që gjindet në fund të kësaj faqe. Ç'do zgjidhës mundet me marrë pjesë në konkurs edhe me më shumë talona: ëmni i tij ka m'u lshue në short një herë sa talona të kën çue tue shtue kështu probabilitetin e fitimit.

II. Të gjitha zgjidhjet do të merrin në Drejtim t'onë deri me 4 Korrik 1936. Ato që të vënë mbas kësaj kohë nuk merren para syshë.

III. zgjidhjet do të çohen në zarf të mbyllun në ket drejtim: Cirka - Shkodër.

Ndermjet të zgjidhsave që të çojnë mrënda kohës së caktueme zgjidhjen e drejtë, ka m'u qitë në short një pëndë stilografike ari.

Zgjidhja e këtij konkursi bashkë me përfundimin e tij, gjithashtu konkursi tjetër mujuer kan m'u botue në Nr. 5 të së perkohëshmes.

"Cirka,"

Korrespondenca e "Cirkës,"

E.B.S - Pult - E.V.P. - Nenshat - Falënderime të posaçme për pajtimin për krahasë që patët mirësinë me n'a dergue.

K.J. - Shkodër - Kanga popullore, sado që e shtypen tjetërkund, do të botohet, më fort për shkak të komentimit të bukur që i keni bërë. M.Nd. - Do t'a botojmë, tue shpreste se keni me na dergue tjera që interesojnë gjithë rreth më të hapte. Lutemi njoftonani drejtimin që munden të ju dergojmë të perkohëshmen.

I.G.N. - Elbasan - Dytë "symphonina" kan m'u botue. Ju falemi nderës për bashkëpunim e për për krahasjen që na bëni. Rregjistrueme pajtimin e ri, e sa për rregull ju njoftimë se s'kemi marrë gjë.

A.K. - GJ - Shkodër. Përzënë u gjetne shumë të pelqyeshme e do të botohen. Ju falemi nderës e urojmë vijim.

Lisi. - Shkodër - Kemi me shqyrtue. Presim të vijoni mbasi shofim se keni prirje.

GJ. M. - Durrës - Mërmë letren. Falemi nderës shumë - Bora e maleve - Shkodër. Lypet të na njoftoni ëmni t'uej, për të cillin ju garantojmë mirësinë.

A.F.A.L. - Roma. - Ju rregjistrueme si pajtimtar. Falemi nderës.

C i r k a
Talon pjesëmarrje në